

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2012-0286

Klageren: XX på vegne af ægtefællen YY
6000 Kolding

Indklagede: Midttrafik

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for rejse uden billet. Samt klage over kontrollørens adfærd.

Ankenævnets sammensætning: Nævnformand, landsdommer Tine Vuust
Bjarne Lindberg Bak (2 stemmer)
Lise Bjørg Pedersen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 26. juni 2012.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 9. august 2012.

Sagens omstændigheder: Klageren, som var afløserbuschauffør ved Århus Sporveje, havde den 23. juni 2012 en 10 timers vagt i buslinje14 i Århus. Klageren har oplyst, at han den pågældende dag havde sin ægtefælle med i bussen, da hun skulle køre ham til og fra arbejde fra deres bopæl i Kolding, og da hun ikke havde andet sted at opholde sig under hans vagt. Ifølge klageren har hans ægtefælle opholdt sig bussen under hans vagter de seneste fem år uden at have modtaget en kontrolafgift. Hun havde tidligere af en kontrollør fået udleveret et gråt etui med klagerens arbejdsnummer, således at hun ikke behøvede billet.

Den 23. juni 2012 var der kontrol i bussen 5 stoppesteder før endestationen, hvorunder også klagerens ægtefælles rejsehjemmel blev kontrolleret. Ifølge klageren anførte en kontrollør, at hendes manglende billet var i orden den pågældende dag, men at hun fremover skulle have billet. Efter kørsel fra endestation, ved samme busstopsted i modsatte retning, steg kontrollørerne igen på bussen, og nu blev klagerens ægtefælle pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for manglende billet. På kontrolafgiften skrev kontrolløren: *"Kunden er en chaufførs kone. Chaufføren, jeg gør ham opmærksom på, at hun også skal købe billet. Vi mødte dem en gang til. Hun har heller ikke købt billet. Hun fik en afgift. OK. Han er uligevægtig. Meget sur. Råbte meget højt i bussen. Bussen var helt fyldt. Chaufførens opførsel var ualmindelig grov."*

Klagerens ægtefælle anmodede den 26. juni 2012 Midttrafik om at annullere kontrolafgiften, idet klageren ikke havde haft til hensigt at snyde, og at hun de seneste fem år havde kunnet køre vederlagsfrit med bussen under klagerens vagter. Klagerens ægtefælle anførte desuden, at hun kørte klageren til og fra arbejde for at skåne ham.

Også klageren anmodede den 12. juli 2012 Midttrafik om at annullere ægtefællens kontrolafgift, idet hun i fem år havde opholdt sig i bussen under hans vagter, og idet der aldrig tidligere havde været problemer med dette. Klageren anførte, at kontrollørerne ved den første kontrol havde oplyst, at hans ægtefælle kunne køre uden billet den pågældende dag, og at det derfor var en udspekuleret fælde af kontrollørerne at stige på bussen igen kort efter. Klageren anførte desuden, at kontrollørerne havde opført sig ubehøvelst, ydmygede hans ægtefælle samt skabt postyr i bussen.

Midttrafik fastholdt kontrolafgiften i brev af 12. juli 2012 til klageren.

I brev af 14. august 2012 til klagerens ægtefælle, fastholdt Midttrafik kontrolafgiften med henvisning til, at kontrolløren havde anført "ingen billet" som årsag for udstedelsen. Midttrafik anførte desuden, at alle, der benytter Midttrafiks busser, skal have gyldig billet eller kort, hvorfor pårørende og venner til tjenestegørende personale, ikke kan rejse gratis.

Det af klageren omtalte grå etui er fremlagt i sagen.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at han i de sidste fem år ikke har haft problemer med at have sin ægtefælle med i bussen under sine vagter, og at ægtefællen derfor ikke vidste, at hun skulle have billet. Hun fik for 5 år siden udleveret et gråt etui med klagerens arbejdsnummer til brug i stedet for billet, men hun ikke fik navnet på den kontrollør, der udleverede det grå etui,

at klageren blev kørt til arbejde af sin ægtefælle for at skånes i forbindelse med sin 10-timers vagt, og at ægtefællen ikke havde noget sted at opholde sig i Århus under vagten og derfor kørte med,

at ægtefællen desuden er med som en slags beskyttelse, da han i de tidligere morgentimer før har haft nogle uheldige situationer i bussen,

at ægtefællen ikke havde til hensigt at snyde,

at han ved den første kontrol oplyste kontrollørerne om, at han havde sin ægtefælle med i bussen,

at den ene kontrollør ved den første kontrol var "dumfræk", og ved kontrollen af ægtefællen bemærkede at "*det er ok i dag men næste gang skal du have en billet*",

at kontrollørerne ved at foretage den anden kontrol narrede ham i et uforskammet baghold,

at kontrollørerne råbte og skabte ballade i bussen, der var fyldt med passagerer,

at han ved kontrollen blev sur indvendigt, men at det ikke passer, at han skulle have været uligevægtig, råbende og ualmindeligt grov,

at han er nu er blevet fyret, samt

at der billetautomaterne i busserne tit er i uorden, og også var det den pågældende dag, hvor 3 passagerer kom op til ham som chauffør og fortalte, at billetautomaten ikke virkede.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at billetkontrolløren har noteret "Ingen billet" som årsag til kontrolafgiften,

at kontrolløren bag på kontrolafgiften noterede følgende: "*kunden er en chaufførs kone. Chaufføren, jeg gør ham opmærksom på, at hun også skal købe billet. Vi mødte dem en gang til. Hun har heller ikke købt billet. Hun fik en afgift. OK. Han er uligevægtig. Meget sur. Råbte meget højt i bussen. Bussen var helt fyldt. Chaufførens opførsel var ualmindelig grov.*",

at Midttrafik har udsendt en chaufførvejledning til alle busselskaber, som kører i kontrakt med Midttrafik, hvor det er oplyst, at chaufføren ikke må lade sine børn, ægtefælle, kæreste m.v. køre gratis med bussen, og at det desuden blev indskærpet overfor billetkontrollørerne på et møde den 13. februar 2012, at dette skulle overholdes,

at passageren selv ifølge Midttrafiks rejseregler er ansvarlig for at være korrekt billetteret straks efter påstigning,

at hvis det konstateres, at køb af billet via billetautomat ikke er muligt, eller at maskinstemplingen ikke er korrekt, skal det straks meddeles til chaufføren,

at alle Midttrafiks kontrollører optræder professionelt og udelukkende forholder sig til, om passagerne har gyldig billet eller ej,

at klageren må være blevet provokeret af udstedelsen af kontrolafgiften i en sådan grad, at han er kommet med beskyldninger om, at billetkontrolløren optrådte ydmygende og ondsindet over for ægtefællen,

at den pågældende billetkontrollør har oplyst, at klageren ved kontrollen oplyste, at hans ægtefælle var i bussen, og at kontrolløren dertil svarede, at det ikke er tilladt for ægtefæller at køre med bussen gratis, men at han undlod at udstede en kontrolafgift til ægtefællen eftersom chaufføren påstod, at han ikke kendte til denne regel. Klageren blev informeret om, at hans ægtefælle skulle købe billet samt advaret om, at skulle kontrolløren møde dem igen, og ægtefællen forsat ikke havde billet, ville hun blive pålagt en kontrolafgift. Billetkontrolløren har endvidere oplyst, at han mødte klageren og hans ægtefælle senere samme dag, og at hun forsat ikke var billetteret, hvorfor han udskrev en kontrolafgift,

at billetkontrollørerne er blevet forespurgt, om de har haft kendskab til en chauffør, der praktiserer at have sin ægtefælle med i bussen under hele sin vagt, uden at hun har rejsehjemmel, hvilket de benægtede, idet de ville udstede en kontrolafgift i et sådant tilfælde,

at Midttrafik ikke har kendskab til et gråt etui, der skulle være blevet udleveret af en kontrollør for fem år siden, samt

at klageren den pågældende dag kørte linje 14, og at bussens salgslag viser, at der har været billetsalg, hvilket dokumenteres af udskriften fra billetautomaten.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.
Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

Det følger af lov om trafikselskaber § 29, stk. 1, at trafikselskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billet eller kort).

Af Midttrafiks rejseregler fremgår følgende: "Undtagelser for bybusserne i Århus. Århus Bybusser følger som hovedregel Midttrafiks rejsebestemmelser. Der er dog disse undtagelser.

Billettering

Du er selv ansvarlig for at være korrekt billetteret straks efter påstigning. Det betyder, at hvis du ikke er i besiddelse af: Gyldig billet og/eller gyldigt stemplet klippekort og/eller gyldigt periodekort, så skal du, når du stiger på bussen - og før du sætter dig - uden unødigt ophold købe billet i den opstillede billetautomat eller stemple dit klippekort i de opstillede klippekortautomater. Hvis du konstaterer, at køb af billet via billetautomat ikke er muligt, eller maskinafstemplingen ikke er korrekt, skal det straks meddeles til chaufføren.

Kunder, der ikke på forlangende af kontrollører viser gyldig billet eller kort, afkræves en kontrolafgift på 750 kr."

Information sendt til alle busselskaber der har kontrakt med Midttrafik samt omdelt til billetkontrollører:

"Chaufføren må ikke lade børn, ægtefælle og kærester mv. køre gratis med bussen! En chauffør har klaget over, at hendes søn har fået en kontrolafgift, da hun kørte bussen. Men rejsereglerne er sådan, at det ikke er tilladt at tage kunder med gratis i bussen, heller ikke egne børn, ægtefælle, kæreste osv. Alle kunder skal have gyldig rejsehjemmel, ellers får de en kontrolafgift ved kontrol i bussen."

Den konkrete sag:

Ankenævnet lægger til grund som oplyst af klageren, at han var afløser-chauffør over en periode på 5 år, og at hans ægtefælle aldrig ved tidligere kontroller var blevet pålagt kontrolafgift for manglende billet, hvilket ikke er bestridt af Midttrafik. Ankenævnet lægger videre til grund, at de af en unavngiven kontrollør tidligere havde fået udleveret et gråt etui med klagerens arbejdsnummer, som hun kunne forevise som billet. Etuiet er indsendt i sagen.

Uanset at det fremgår af Midttrafiks rejseregler, at passagerens selv er ansvarlig for at være korrekt billetteret, og at det i modsat fald må accepteres, at der pålægges en kontrolafgift, finder ankenævnet, at der i en sag, hvor en passager utvetydigt har fået lov af chaufføren at køre med bussen uden gyldig billet, ikke kan pålægges den pågældende passager en kontrolafgift.

I den konkrete sag er det uomtvistet, at chaufføren (klageren) havde givet passageren (ægtefællen) lov til at køre med bussen uden gyldig billet. Midttrafik var således ikke berettiget til at pålægge klagerens ægtefælle en kontrolafgift.

Det forhold, at chaufføren var den pågældende passagers ægtefælle, og at han muligt overtrådte interne instrukser om, at chauffører ikke må lade pårørende køre gratis med bussen, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

Midttrafik skal frafalde kravet om klagerens ægtefælles betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Midttrafik skal endvidere i medfør af lov om forbrugerklager § 17, stk. 3 som tilsluttet selskab i sagsomkostninger til Ankenævnet for Bus, Tog og Metro betale 10.000 kr. inkl. moms, jf. vedtægterne § 18, stk. 2, jf. bilag A og § 9 i bekendtgørelse om omkostninger ved godkendte private klagenævn.

Beløbet skal betales inden 30 dage efter, at indklagede har modtaget ankenævnets opkrævning. Hvis indklagede ikke vil anse sig for bundet af afgørelsen, skal dette meddeles ankenævnets sekretariat skriftligt inden 30 dage efter afgørelsens dato. Indklagedes navn vil herefter blive offentliggjort på en liste på ankenævnets hjemmeside, med mindre indklagede har anlagt sag ved domstolene om de forhold, som klagen har omfattet.

Da klageren har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret, jf. vedtægterne § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 3. december 2012.

Tine Vuust
Nævningsformand